

Preu 15 cèntims

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona ..... 2 ptas. trimestre
Fóra ciutat. .... 2 » »

Los subscriptors del interior reben las obras del follett enquadernadas

FUNDADORS

Joan Bru Sanclement
Joseph Ximeno Planas

DIRECTOR

F. Dalmases Gil

Redacció y Administració

Plassa del Pi, número 3, 2.^{on}

(Bussó a l'escala)

Drama en tres actes, original de

JOSEPH FELIU Y CODINA

S'en reparteixen 24 planas en lo número present

Comensa además la bonica producció de **Con-rat Roure**

!! 13 !!

Crònica

LA PROSA EN EL TEATRE. — «FRUCTIDOR»
AMADEU VIVES. — UN CAS

L'immortal Frederich Soler tenia una por cerval a l'introducció de la prosa en el teatre: creya que la versificació era indispensable pera mantenir en tensió continua l'interès de l'obra, y creya més: creya fermament que si's tolerava l'ús de la prosa en las obras dramàtiques, tothom escriuria pel teatre y ab grave perjudici dels versificadors d'obras escèniques.

El temps ha vingut a demostrar que'l creador de nostre teatre, encar que coneixedor com ningú de tots els misteris de las taulas, en això anava completament equivocat.

Quan el romanticisme, fill de todas las literaturas joves, anà marcintse als ulls de tothom; quan las relacions llargues, fetas pera lluhir la versificació y adaptadas al *savoir faire* d'un actor, comensaren a caure en desús, hi caigué també'l vers, y las obras teatrals s'acostaren molt més a la realitat de la vida, en el fondo, en el desenrotllament y, més que en res, en la manera d'expressarse.

Si en Frederich Soler fos viu, veuria ab tristesa pujar la prosa al escenari, ofegant la versificació, y ab estranyesa que no invadeix la moltitud els despatxos dels empressaris pera omplirlos d'obras y obras en prosa, sinó que, al contrari, que com més va extenentse aqueixa, més y més escassejan els autors dramàtics, pel senzill motiu de que hi ha molts menys autors que versificadors.

Ara'l públich de teatre no's deixa seduhir

per l'ampulositat de la versificació, el lirisme no li diu gran cosa, y com més s'acostan a la vida real el drama y la novela y tots els treballs artístichs, més esperansats poden estar de lograr els favors del déu Exit.

No solament podria veure això, sinó que veuria al nostre primer tràgich rompre la vibranta lira al sò de la qual crea sas grandiosas tragedias, per escorcollar la *Terra Baixa*, arrancantli, com ab una càmera fotogràfica, sos usos y costums, sos somnis y esperansas, y fins sa prosa gemada y contundent.

L'evolució s'ha fet ràpidament, més ràpidament de lo que era de preveure, y el jovent que sent bullir en sas venas la forsa creadora del geni no acut pas a l'inspiració poètica pera formar sas obras, sinó al estudi de passions y caràcters, d'ideals y de costums, demanant a la prosa la forma d'expressió galana y veritable.

El fondo, el problema, l'acció, l'ambient, aqueixas són las preocupacions dels autors dramàtichs d'avuy dia; l'afany de fer escola ha succehit al afany d'enlluhernar ab las harmonias de la versificació; abans s'escribia, avuy se pensa primer, després s'escriu; y com que pensar és més difícil que escriure, y en vers se pot parlar molt per dir poca cosa, mentres que ab prosa és precis parlant poch dir molt, aquí tenen vostès explicat un motiu, tal vegada el més poderós, de la decadencia aparent de nostre teatre regional, y dich aparent perquè són molts els joves que treballan ab fè y perseverancia: exemple, l'Ignasi Iglesias.

* * *

Es tant jove aqueix escriptor que no compta encara 25 anys, y és autor ja de varias obras dramàticas en tres o menos actes, y s'hi no ha estrenat més culpis sols a las misèrias de bastidors y no a la seva falta de treball. Enamorat de la literatura, per ella viu, consagrantshi per complert; y si bé els escenaris no li han obert de bat a bat las portas com se mereix, en cambi ha pogut donar a llum abans d'estrenarse una de sas mellors obras, cas nou á Catalunya, ahont fins avuy no s'havia concebut l'impressió d'un drama sense aquella socorreguda nota de *estrenada ab molt aplauso*, etc., etc.

Y a fè de món que m'és simpàtich aqueix autor, que dona sas obras a l'escena y a l'impremta sol, tot sol, sense demanar *quart y ajuda* a cap mestre: fa lo que sent y lo que pensa y ab la corassa de l'ingenuitat baixa a la candent pista ahont els gladiadors intellectuals van a guanyarse'ls favors d'aqueixa impúdica Mesalina que avuy fa de Crítica. Armat ab sas obras, l'Iglesias és capàs de batre's ab tothom, y jo crech que no anirà pas a parar al *Spoliarium* del oblit.

Fructidor és un drama d'una prosa correcta, sabrosa, d'un dialogat encisador, d'un fondo y una forma realista de molta potencia. Els per-

sonatges són obrers de cos enter. El *classicisme* hi té molt poch que veure, ja que hi ha un acte d'una sola escena.

Literariament, *Fructidor* és una obra; teatralment, no pot jutjarse, no perquè se li vegin defectes, sinó perquè'l *gros públich* de nostra terra no ha caminat encara tant com el senyor Iglesias, lo qual vol dir que'l *Fructidor* no està intel·lectualment al alcans de tothom. Molt y molt debem esperar d'un jove que ab tant entusiasme emprèn el cultiu de l'art dramàtich.

* * *

D'un altre jove'm veig obligat a parlar. L'*Amadeu Vives* sembla ahir que sorprenia a tothom ab la critica del *Garín*. Llavors era un noy. Casi encara ho era ahir: avuy és ja un mestre compositor, més un mestre de debò. *Artús* basta pera fer la reputació d'un músich. Pobre Vives! Quant deu haver sofert en sa lluita ab la miseria y ab la naturalesa! Aqueixa li va dir: «Te dono aptituds per sentir l'art, més te privo de tot recurs; te dono temperament de músich, més te lligo las mans perquè no toquis». Aixís com Demòstenes, que era tartamut, deslligà sa llengua fins a esser el primer orador de Grecia, aixís l'Amadeu Vives, ab sa mà esquerra balba y ab sa penuria extrema, ha sapigut aixecarse, d'una sola volada, a una gran altura.

* * *

Els socis del *Círcol de Sant Lluch* fan uns reglaments en català declarant aqueixa llengua *oficial del Círcol*; els fan traduhir al castellà, els fan firmar per un *intérprete* jurat y'ls duen al Govern Civil pels efectes de la llei.

Allí'ls hi diuen que'ls tals reglaments no poden passar.

—Ay, ay! Que són massa grossos?—diu el que'ls du.

—No, señor, pero están en catalán!

—Vatua el ret de la Sila, y això? Que va de serio?

—Y muy de serio. ¡Recórcholis!

—Miri que'n farem treure acta per un notari.

—Mejor: así gastará V. papel sellado. —

Y, sense altra satisfacció, els clavan la mampara pels nassos.

A. LLIMONER

Follia

A MA ESTIMADA

Sense l'etern calor de l'esperansa,
què seria d'aquet món?
Sense'l calor del sol que'ls dona ufana,
què seria de las flors?
Y sense'l viu calor de ta mirada,
què seria de mon cor?

SURISENTI

LA CURIOSITAT

Jo no sé què és.

Y ho dich aixís perquè desconech si és un vici reproable o bé una qualitat laudatoria.

M'explicaré.

En Martinet és un jove altament atildat, tant ho és que a sobre d'ell no hi veuràn jamay la més petita taca: lo vestit, sobre del seu cos, sembla que hi estigui clavat, puix ni la més petita arruga ve a denunciar la flexibilitat del *maniquí*, diguemho aixís, ahont està colocat. Y si en Martinet és tant pundonorós de la seva indumentaria exterior, no's pensin que ho sigui a la manera d'aquells o d'aquellas quin exterior se dona bofetadas ab tot lo demés que no és de la pública expectació. No: lo personatge que presento és en totas las manifestacions públicas y privadas de la seva vida lo meteix home. Vegin si ho és, que una vegada va despatxar la bugadera no més perquè en un faldar de la camisa li va semblar veurehi una borrosa taca que, segons la bugadera, podia ser del meteix llexiu, y, segons ell, podia ser d'altra cosa.

Ja veuen, donchs, que no és pas una persona despreciable en Martinet, baix lo punt de vista de la seva curiositat; y faig abstracció de las demés qualitats que té, perquè no entran en lo meu propòsit.

Davant de lo que deixo dit, ¿qui duptarà de que'l meu presentat és una persona sobradament curiosa? ¿Cab curiositat més gran que la d'aquell que, sols per las sospitas de que en las sevas robas menors hi pot haver un amago de taca, despatxa l'encarregada d'esclarirho?

Deixant, donchs, sentat que ho és y que tot-hom aprecia an ell y enalteix la seva qualitat com a una de las que més l'adornan y'l fan agradable, faré una altra presentació.

En Joan és un xicot, si fa o no fa, de la meiteixa edat, però d'una posició social molt menos envejable que en Martinet, puix si treballa menja, y, si no, té de viure dels cops de sabre que en forma d'inesperat «Déu te guard» dóna als amichs.

Degut a aquesta causa, y, més qu'a aquesta, a que és deixat de marca major, en Joan se presenta per tot arreu ensenyant més solfas que cap establiment de música, lo qual no és obstacle perquè al dematí, a la tarde y al vespre se'l vegi en totas parts, sobre tot en aquellas ahont ocorreix lo més insignificant succés, sigui de l'indole que's vulgui.

¿Que dos subjectes s'estàn aturats perquè un *periquito* ha fugit d'una gavia d'aucellaires de la Rambla y s'ha anat a posar a la branca d'un arbre? Donchs als pochs moments no hi falta un tercer *curiós*, en Joanet, que com és molt curt de vista y no pot distingir bé, tot se'n va en preguntar:

—Què ha passat? Què hi hà?—

Y no s'allunya d'allí fins que n'està ben asessorat.

¿Que per qualsevol causa hi hà un altercat en la via pública? Com és consegüent, s'agrupa gent, y d'entre'ls reunits, com per art màgich, no pot deixar de destacar-se l'home de las solfas (batejemlo aixís) preguntant a uns y altres:

—Què ha passat? Què hi hà?—

A tal punt és aixís, qu'una tarde, estant discutint amistosament un pare y dos fills, los tres peixeters, sobre la ganancia que havian fet aquell dia ab los coves de peix en lo mercat, com siga que'l pobre pare, ja entrat en anys, era un poch sort, cridavan los tres per millor entendre's, quan en lo fort de la conversa s'escau a passar lo nostre personatge, y, semblantli que aquells sostenian una qüestió que podia pendre peu y degenerar en altra d'ordre públich, tant s'hi va acostar per millor entendre lo que deyan, que un dels joves, girantseli en rodó, li digué:

—Y vos què voleu?

—Què passa? Què succeheix?

—Donchs teniu: per ara passa això.—

Y li va donar un bolet que crech que encara li cou.

Més per això ell no escarmenta: al contrari, té a gloria'l que de tant en tant li sacudeixin la pols, que bé ho necessita.

Ara bé: si en Martinet y en Joanet, que de res ab res s'assemblan, estàn senyalats de curiosos, ¿no tinch rahó al dir que no sé lo què és la curiositat propiament dita?

Y vostès ho saben?

ENRICH RIERA Y MATEU

Metamórfosis

Quan ahir nit

mon pare, jo y mon nen petit
en ton palau, sobercament guarnit,
cortès visita vam vení a pagarte,
en tos salons
tenias tres generacions
que per distints ¡y tal distints! cantons
et veyan, coneixian y apreciavan.

Mon pare, vell,
bo y recordant lo temps aquell
en que tres anys tenias tu y trenta ell
y 't tenia sovint sobre sa falda,
deya'm joyós:

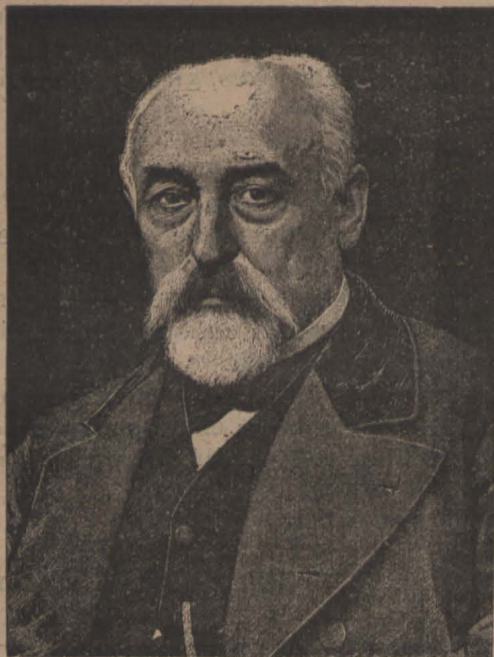
—¡Si haguessis vist son cabell ros,
sos ulls de cel y lo seu rostre hermós,
haurias dit qu'era talment un *àngel*!—

Mon nen petit,
agafadet en ton vestit,
parat y mut mirava embadalit
ton front rugós y tos cabells de plata,
y d'un plegat,
venint corrents a mon costat

inspirantse en ton rostre de bondat,
 va preguntâ: — Papà, ¿qu'és una santa? —

Això al senti,
 jo, que fa anys te conegui
 sent plat sabrós del mundanal festi
 y horas de fel encara recordava,
 vaig dir baixet:
 — ¡Lo qu'ahir fou bell *angelet*
 y és *santa* avuy de rostre auster y fret,
 per ma dissort ho he conegut *diable!* —

JEPH DE JESPU

MARIAN AGUILÓ Y FUSTER

Va morir el diumenge dia 6 del corrent don Marian Aguiló y Fuster, una de las figuras més remarcables del modern renaixement català.

D. Marian Aguiló nasqué a Palma de Mallorca lo 16 de Maig de 1825. La seva especialitat, dintre del cultiu general de la poesia, foren los estudis folk-lòrichs.

Graduat advocat en l'Universitat de Barcelona, ingressà en la Biblioteca Provincial en 1844.

En 1860, y sent bibliotecari de Valencia, li fou premiada a Madrid una obra titulada *Bibliografia Catalana*, qu'és sens dupte una de las més completas en son gènere.

En Marian Aguiló siguié un dels fundadors dels Jochs Florals.

Elegit mantenedor en 1862 y president en 1867, lo proclamaren *Mestre en Gay Saber* en 1866.

La seva obra més notable ha estat, sens dupte, lo *Cançoner Català*, subvencionat pel difunt rey Alfons XII. — D.

Teatre Català

LO ROURE CENTENARI

Drama en tres actes y en vers, original de don Joseph Abril Virgili.

En lo teatre del Centre Moral e Instructiu de la barriada de Gracia tingué lloch lo diumenge de Pasqua prop-passat l'estreno del referit drama, primera obra d'empenyo que D. Joseph Abril dona a l'escena.

Baix lo peu forsat de la supressió de la dama, com en las societats catòlicas s'estila (no sabem per quin motiu), lo Sr. Abril ha ideat un argument senzill e interessant a la vegada, vestit ab una versificació fàcil y robusta y arrodonit ab bastant coneixement de l'escena.

Tal volta l'obra's ressentí d'alguna inverossimilitut, com també alguna de las escenas tal volta pequi de llarga. Però aquets petits defectes són *peccata minuta* al costat de las bellesas que conté *Lo roure centenari*, entre las que citarem un magnífich parlament patriòtich en lo primer acte y una escena del característich y'l traidor en lo segon, com també la tornada del galan jove en lo tercer; escenas que per lo ben sentidas commogueren profundament al públich, que las premià ab llarchs aplausos. També debem citar una bonica sardana, ballada al comensament del segon acte, y escrita pel jove músich Sr. Amat, que'l públich féu repetir.

En resum, ab *Lo roure centenari* ha donat provas lo Sr. Abril de lo molt que val pera'l cultiu de la literatura dramàtica, y esperem que no serà aquesta la darrera volta qu'aplaudirem los fruyts del seu ingeni. Los aplaudiments del públich llargament conseguits al final de *Lo roure centenari* deuen alentarlo per continuar escrivint. Esperem qu'aixís serà.

L'execució no passà de regular, distingintse los Srs. Llansana y Calmell. — E.

LO POU NEGRE

Drama en dos actes y en prosa, original de don Ramon Mata, estrenat lo 6 de Juny en lo Centre de Catòlics d'Olot.

Es la primera producció que coneixem al jove autor. Encara que d'argument senzill, se fa interessant a mida que van passant las escenas, puix lo llenguatge és molt cuidat. — C. B.

PROFESSOR DE FRANCÉS FALTA O LO BITLLET D'EN TALLARINA

Comedia en un acte y en prosa, original de don Geroni Vallsmadella, estrenada en lo Casino del Centre de Caldas de Montbuy.

Es aquesta una bonica comedia, però peca de llarga, cosa que pot molt ben arreglar son autor. Entretingué agradablement a la concurrència. — G. X.

UN MARTIR D'EN PAU BANYETA

Monòlech en prosa, original de D. Anton Pallejà, estrenat la nit del 5 en lo Teatre de la Habana.

Obtingué molt y merescut èxit, denotant en ell que'l Sr. Pallejà posseeix bonas qualitats pera'l gènere.

Lo desempenyà ab molt acert lo Sr. Amat, que sigué molt aplaudit y demanat ab insistència junt ab l'autor al final de la representació.—X.

L'ANUNCI

Sainete en un acte y en prosa, original de Joan Farell Rodríguez, estrenat la nit del 27 de Maig de 1897 en l'Associació de Catòlics de Sabadell.

Son autor, jove encara del teatre, puix és la primera producció que dona a l'escena, deixa veure que té bastants facultats per darnos a conèixer alguna cosa més. Ab aquesta obreta l'autor se proposà divertir l'auditori, conseguintho per complert. En l'exposició de tipus que presenta, tant completament diferents, y los nombrosos xistes que conté, n'hi hà prou per fer passar una vetlla agradable en extrem.

Al final l'autor sigué demanat al palco escènich. Se'l felicita també desde las columnas d'aquet setmanari.—J. P.

ENTREDÓS

Passillo còmic en un acte, de D. Rossendo Daura, estrenat la vetlla del 5 en lo Teatre Principal de Tarrassa.

La companyia catalana estrenà aquesta obreta, que féu riure a la concurrència.

L'execució no passà de regular. L'autor fou demanat.—M.

Servey de fòra

BADALONA.—Diumenge passat en lo Círcol Catòlich, y devant d'una concurrència distingida, es representà'l drama en tres actes y en vers, original de D. Pere A. Torrens, que porta per títol *La clau de casa*, quin desempenyo fou bastant acertat per part dels Srs. Vergés, Tera, Rosés, Valls, Padrós, Heredero y altres. Finalisà la funció ab la bonica y divertida comedia *La vida al encant*.—J. P.

En lo Teatre Zorrilla, la companyia de D. Enrich Borràs ha posat en escena com a finals de festa de dos funcions las pessas *Alabat siga Déu y Ell*.—A.

SABADELL.—En lo Teatre Principal, la companyia catalana del Romea ha representat ab molt aplauso *Lo plet d'en Baldomero y La sala de rebre, Lo joch dels disbarats y'l monòlech Simplicitat*.

En los Campos, a més d'uns dramas castellans, la companyia del Sr. Martí ha posat en escena las comedias *Una hora tonta, La llupia y La venjansa d'una sogra*.—Ll.

Al Teatre Euterpe actua una gran companyia d'òpera, dirigida per D. Joan Goula (fill), ab los reputats artistes Simonetti, Mestres y la Wermez.

Al Principal se despedí la companyia catalana ab las divertidas produccions *Lo joch dels disbarats, Lo plet d'en Baldomero, Simplicitat y La sala de rebre*. Dit coliseu ha tancat ja sas portas fins al vinent hivern.

Als Campos de Recreo ha debutat la companyia de don Jaume Martí, ab molt mal auguri, ja que la concurrència ha escassejat tant, que fins feya llàstima estar en lo teatre. Entre las obras dramàticas posà las comedias *Una hora tonta, La venjansa d'una sogra y* altres.

En l'Associació de Catòlics, després d'un drama de Calderon de la Barca, se donà la 2.ª y 3.ª representació del sainete *L'anunci*.—J. F.

HOSPITALET.—En la Societat Coral Campestre, la funció teatral donada en la tarde del passat dilluns va compondres d'una comedia castellana, lo monòlech *Mestre Olaguer y la pessa Lo mestre de minyons*.

Los actors encarregats del desempenyo es guanyaren aplausos que no va escassejar la concurrència que aquell dia omplia'l local.

La representació del monòlech de Guimerà, confiada a la discreció de D. Lluís de Alemany Rafols (poeta, de la colla Apats y Lletres), va ser l'aconteixement de la festa. Ressaltà també lo mèrit contret pels que desempenyaren lo xistós sainete del may prou plorat Feliu y Codina.—B.

SANT GENÍS DE VILASSAR.—Lo dia de Pasqua, en lo Teatre del Centre Vilassanès, la Companyia juvenil Vilassanesa representà *Las francesillas y Cura de cristià*, en que s'hi lluhiren molt las Srtas. Maria Prats y Lola Gonzàles, aixís com els Srs. Masferrer, Saborit, Peix, Abril, etc.

Al teatre del Centre La Estrella, a més d'un drama castellà, s'hi representà *Lo pronunciament*.—M. P.

VILANOVA Y GELTRÚ.—La nena Pilar Mateus, ab couplets y sarsuelas del seu repertori, ha sigut la nota del dia en lo Teatre Tivoli.—F. Q.

BLANES.—Al Círcol de l'Amistat Blandense s'hi ha representat lo drama *Lo baster de Santa Pau*, en que s'hi lluhiren moltíssim la Sra. Villalta y'ls Srs. Gibernet, Alemany, Domenech, Bascu, Lacumba y Marquès.—S.

REUS.—En la societat Joventut Reusense s'hi representà'l diumenge passat lo preciós drama d'en Guimerà *Mar y Cel*, que obtingué molt bon desempenyo.—S.

GIRONA.—La Sra. Ferrer donà una funció en honor de l'Associació Catalanista, composta del drame *Lo ferrer de tall*, que'ns satisfeu moltíssim.—F.

TARRASSA.—La companyia catalana s'ha despedit de nostre públich. Ultimament ha representat las obras *Lo primer amor, Lo joch dels disbarats y* la de nostre compatrici D. Joseph Roca y Roca *Lo plet d'en Baldomero*, junt ab las pessas *La sala de rebre, El rapte de la Sabina y* la que ressenyem en altre lloch, junt ab el monòlech *Simplicitat y* alguna altra obra.—M.

MANRESA.—Ab un ple a vessar tingué lloch la nit del passat diumenge, y en lo Teatre Conservatori, la funció de despedida de la companyia còmic-dramàtica que ab tant aplauso dirigeix lo reputat primer actor D. Teodor Bonaplata.

Formavan lo programa dugas obras castellanas, originals dels inspirats autors Srs. Echegaray (J. y M.) lo drama y pessa respectivament. En lo desempenyo s'hi distingiren tots quants hi prengueren part.—J. C.

CALDAS DE MONTBUY.—Lo dia 6 del present, en lo Casino del Centre, una companyia d'aficionats d'aquesta vila posaren en escena lo tant celebrat drama del immortal Pitarra *Las joyas de la Roser* y la comedia en un acte de Jaume Molgosa, *Un bateig a cops de puny*, las dugas publicadas en aquet periòdich, las quals obras foren ben interpretadas per tots quants hi prengueren part.

En lo meteix Casino, la dia 25 d'Abril últim, se féu una funció a benefici dels soldats fills d'aquesta vila que lluytan a Cuba y Filipinas, posantse en escena *La pubilla del Vallès*, y l'estreno d'una comedia qu'en dono coneixement en lo lloch corresponent.—G. X. B.

MATARÓ.—Lo diumenge passat en lo teatre del Círcol Catòlich d'Obrers s'hi representaren las sarsuelas *Los bandolers* y *Carracuca*, que satisfieren de debò a la concurrència.—O.

SANT JOAN D'HORTA.—Lo diumenge últim se donà una funció en lo Teatre Balad, y se posaren en escena lo drama del Sr. Dicenta *Juan José*, que dirigí lo jove Sr. Bonet, que fou molt aplaudit. També ho féu molt bé la Sra. Balutroni y els Srs. Bonet e Isern. Se representà la comedia en un acte del Sr. Molas y Casas, *Quatre casats y un viudo*.

En lo Casino Familiar Hortense s'hi cantà la sarsuela *Nina*, que va ser molt aplaudida, distingintshi la Sra. Miquel.

En la Academia de Sant Lluís se posà en escena un drama castellà, aplaudintse molt al Sr. Pepis.—J. S.

Novas

A lo número present se reparteixen 24 planas de la notable obra en tres actes *Lo Rabadà*, original de Joseph Feliu y Codina.

Comensa, ademés, en lo número d'avuy la bonica producció *131*, original del reputat autor D. Conrat Roure.

***

A tots quants s'hagin quedat sense poguer adquirir las vuit primeras planas del drama *Lo Rabadà*, podran obtenirlas de franch presentant lo número present a l'Administració.

***

Per noticias que aquets dias ha vingut donant el important *Diario de Villanueva y Geltrú*, referent a la funció que s'organisa en aquella localitat en honor de D. Joseph Ximeno Planas y a benefici de la seva familia, promet esser un verdader aconxeixement teatral. Los preparatius e importants cooperacions de que ve donant noticia hi pendran part fa creureho aixís.

No tenim encare l'honra de coneixer los iniciadors d'aquest acte, però rebin ja desde aquestas columnas nostre entusiasta aplaudiment.

***

La suscripció a favor de la familia de D. Joseph Ximeno Planas continua oberta en lo local del Tresorer de la Comissió, Raurich, 6, «El Ingenio».

S'admeten quantitats mensuals o per una sola vegada.

Nos plau repetir aquesta noticia atenent a las moltes preguntas qu'en tal sentit nos han dirigit aquets últims dias.

***

Al objecte de que se n'enterin tots aquells a qui puga convenir, fem públich que'l dret editorial y'l de representació de la parodia *Riera Baira* és propietat de la direcció de LO TEATRO REGIONAL.

Això pot explicar lo motiu de no haver interposat cap obstacle a que dita obra hagi sigut publicada en dos periòdichs al hora, donchs que aixís ha redundat en benefici del nostre, lo qual será vist ab satisfacció per nostres favorèixedors.

D'avuy en avant, referent a dita obra, tenim per convenient fer prevaleixer los drets que hi tenim llegitimament adquirits y pagats en bona moneda.

***

A las moltes cartas rebudas interessantse per l'assumpte de nostre bon company senyor Ximeno Planas debem respondrelas en general, que dit senyor continua a Barcelona esperant li sia comunicada pel Jutjat la consabuda sentència.

Fins al present nostre amich no té fixada residència pera'l compliment de dita sentència, tot lo qual ho anirem comunicant a nostres llegidors a mida que vingui'l cas.

***

L'obra *La Viudeta*, de quin estreno donarem compte, és original del conegut escriptor D. Joseph Martrús.

***

Se'ns comunica que D. Ramon Roca y Sans té acabadas dugas comedias, *Lo salta-taulells* y *La Xafardera*, anyadint que aquesta última fou retirada de l'empresa del Romea la temporada passada.

***

TÍVOLI (Circo Equestre).—Ha cridat molt la atenció l'artista Boller, que debutà en dit teatre lo dijous passat. Lo seu treball especial no deixarà de complaure a tots els aficionats a n'aquet género d'espectacle.

ELDORADO.—Dimars passat, lo benefici del simpàtic artista Sr. León, que fou molt aplaudit y obsequiat. Lo teatre, ple fins al punt d'haver de tornar entradas.

S'ens dona noticia que s'ha posat en estudi una sarsuela en un acte titulada *Se rifa un beso*, sent lo llibre dels coneguts escriptors D. Fernando Guerra y D. Joseph Maria Pous y la música del mestre Arxer.

NOVETATS. — Dimecres debutà en dit teatre la companyia Mario. Pròximament comensaran los estrenos anunciats.

LÍRICH. — Continua la companyia del teatre Lara de Madrid procurant atreure al públich. Dijous s'estrenà la refundició de la coneguda obra *Los guantes del cochero*, ab regular èxit.

NOU RETIRO. — Dijous debutà lo primer actor Sr. Palmada, que fou tant aplaudit com sempre.

GRANVIA. — En l'opereta *Un matrimonio fra due donne*, estrenada últimament en dit teatre, han obtingut lo millor èxit de la temporada las conegudas germanas Tani.

JARDÍ ESPANYOL. — Ab molts bons auspicis han comensat en dit teatre las funcions del género chico. Fins ara las obras estrenadas són las millors del repertori. Sols hi trobem a faltar els estrenos catalans.

CIRCO ESPANYOL MODELO. — Gran èxit ha obtingut la nova sarsuela en un acte y tres quadros *De Madrid á Buenos Aires*, estrenada'l dissapte dia 5 del corrent en el Teatre Circo Espanyol, llibre de D. Manel Juvanet. Els números de música meresqueren la repetició. La música és del mestre D. Francisco Oliver, que va presentarse, a petició del públich, varias vegadas al palco escènich. Sobresurten majorment dos duos, d'un istil molt original, un tango d'inspirada melodia y rica instrumentació, y un preludi del últim quadro, de caràcter descriptiu.

FRONTON BARCELONÉS. — Diumenge passat s'inauguraren los partits de pilota en la canxa d'aquet fronton. Los dos bandos que lluitaren estavan compostos per Unzueta y Salazar (N.) contra Irigoyen y Altamira, guanyant aquestos últims, per anar molt ben entesos y per haver l'Altamira, desde que juga contra los germans Salazar, desenrotllat un tremendo joch que'l posa a envejable altura.

Dilluns a la tarde partit de clàssichs. Foren aquestos Tacolo y Muchacho, portant per sa-guers respectivament a Guruceaga y Ayestarán, resultant un partit bastant agradable. La parella Tacolo-Guruceaga sortí vencedora per 8 tantos.

CONCERTS D'EUTERPE. — Dilluns donà en lo Teatre Novetats lo segon concert de la temporada ab concurrència extraordinaria, abundant los aplausos pera totes las composicions que formavan part del escullit programa.

Dijous vinent s'hi verificarà'l tercer concert, estrenantse la composició del Mtre. Goula (pare) *Vespradas d'istiu*.

CASINO PUJADAS. — En un dels intermedis de la sessió que de nigromancia donà M. Igual, el jove Anton Navarro representà'l monòlech *Mestre Olaguer*, que no cal dir que fou aplaudit com sempre, donchs que'l domina com un actor consumat.

CÍRCOL FLORIDOR. — Lo passat dissapte dia 5 se celebrà una lluhida funció a benefici del jove D. Joaquim Gay. Després de la simfonia pel senyor Martínez, es representà un joguet còmic, en lo qual foren molt aplaudits la Srta. Silles y Biosca y'ls Srs. Gay, Alonso y Saura. Després se posà en escena una comedia castellana per la Srta. Biosca y'ls Srs. Alonso, Estrader, Cuadrench y Alfonso. Per fi de festa una sarsuela, en la que'l beneficiat y la Srta. Silles foren molt aplaudits, repetint tots els números de música, igual que al Sr. Alonso. Els secundavan la Srta. Biosca y'ls Srs. Ratera y Ferrán.

Lo Sr. Sanguis cantà una arià acompanyat al piano pel Sr. Martínez.

Per últim, s'efectuà un lluhit ball de societat. Lo beneficiat sigué objecte de nombrosos regalos.

TEATRE DE LA HABANA. — Dissapte passat hi tingué lloch lo benefici del jove escriptor D. Anton Pallejà, qual funció se vegé molt concorreguda.

Se posaren en escena las obras en un acte *A la vora del mar* y *Un beneyt del cabàs*, quins desempenys valgueren molts aplaudiments y elogis a la Srta. Lloveras y als Srs. Amat, Alsina, Monzo, Codina, Monje y Santa Creu.

S'estrenà, ademés, un monòlech del Sr. Pallejà quina ressenya va en lo lloch corresponent.

TEATRE ORIENT. — En las funcions posadas en escena durant l'última setmana hi ha pres part lo conegut actor Sr. Llibre, el qual dirigí ab acert los sainetes *Del ball al bany* y *Una senyora sola*.

En las funcions del dijous y dilluns de Pasqua formà part del programa la serpentina espanyola per la Srta. Pilar Arcas.

CLARÍS. — Devant d'una lluhida concurrència s'hi representà'l diumenge passat la preciosa comedia de Colomer *La casa tranquila*, en quina execució hi escoltaren molts aplaudiments las Srtas. Roseta Biosca y Maneleta Silles y'ls Srs. Fages, Mashuet, Blanch, Elias y Torres.

CASINO DE LA DRETA DEL ENSANXE. — Lo passat diumenge varen posarse en escena, ab molt bon desempenyo, las comedias *Lo que's veu y lo que no's veu* y *A pel y a repel* y una pessa castellana.

Lo públich quedà complascut y no escassejaren aplaudiments. — B.

LA GUIRNALDA. — La preciosa producció *Lo pronunciamient* fou motiu pera que's lluhissin de debò los Srs. Salvà y Santasmasas y Srta. Gumà. Com a fi de festa's representà *L'amor és cego* y *Lo pagès de l'olla*, que agradaren molt, sens dupte ajudat per la bona interpretació que obtingueren.

LA SERPENTINA.—Lo dissapte passat s'hi representà *A la vora del mar* y *Lo pare de la criatura*. Lo desempenyo que'ls hi donà la companyia Martí fou molt bo.

CASINO SAGRERENSE.—Diumenge passat se representaren en dit Casino las divertidas produccions *Home al aigua*, *Un D. Juan Tenorio a trossos*, *Lo que no vulgas per tu* y *La capseta dels petons*. Totas agradaren moltíssim.

Lo desempenyo fou bastant regular, especialment per part de la Srta. Gibert y Srs. Colomé y Batlle.

TERTULIA MARTINENSE.—La nit del diumenge posaren en escena en lo teatre d'aquesta societat lo preciós drama català *D. Joan de Serrallonga*, que, no obstant de ser obra poch apropiada als artistes que la desempenyaren, lograren esser molt aplaudits y deixà satisfeta a la concurrència.

ASSOCIACIÓ DE LLUISOS, DE SANT PAU (Amalia, 38).—En aquesta nombrosa associació s'hi representà lo diumenge dia 6, al vespre, lo drama en tres actes *Las calsas de vellut*, essent desempenyat ab regular acert per alguns dels socis. Y per final lo divertit monòlech *Un Cessant*, executat pel director d'escena Sr. Casals, qui obtingué repetits y merescuts aplaudiments.

CÍRCOL REPUBLICÀ NACIONAL (Sant Martí de Provensals).—Poch puch dir aquesta setmana. Se representà un drama *d'aquell home de sort* que, a pesar de la bona execució que obtingué (malaguanyada), no va agradar com *La bolva d'or* dias passats.

En lo Círcol Tradicionalista un drama castellà.—E. T.

CARME.—En la societat del Centre de la Juventut Carmelita diumenge passat se posaren en escena las comedias catalanas en un acte *Lo polisson*, *A ca la modista* y *Cura de moro*, baix la direcció de Narcís Cuspinera, obtenint molt bon desempenyo a càrrech de la Sra. Florentina Vendrell y'ls Srs. Cuspinera, Casamajó, Escarré, Homet, Nolla, Munís y Riera, obtenint molts aplaudiments en todas las produccions.

CENTRE CATÓLICH DE SANT JOSEPH (Sant Andreu).—Diumenge passat donà una vetllada literaria-musical, recitantse varias poesias catalanas, y al final se representà la segona part de las *Sebas al cap*, ó siga *Los grills de las sebas*. A més se disparà un bonich castell de fochs artificials. La part musical estava a càrrech de la Banda Obrera de Sant Joseph dels Salesians.

INSTITUT SALESIÀ.—La *Companyia infantil* lo dilluns passat a la tarde debutà en l'esmentat teatret posant en escena *Dos fills* y *L'home de l'orga*, en que hi escoltaren molts aplaudiments tots quants hi prengueren part.

L'AMISTAT CATALANA (Sant Andreu de Palomar).—Diumenge passat, a la nit, aquesta companyia dramàtica posà en escena en el teatre del Cassino Andresense el preciós drama del immortal Soler *La Dida* y la xistosa comedia d'Aulés *Sense sogra*.

Se distingiren en l'execució'ls Srs. Odena, Galí, Cortés, Sabaté y Martí, però molt especialment la Sra. Juaní, que'ns féu una *dida* acabada, suggerint al públich aquella frescor e ingenuïtat de la dona catalana.

CÍRCOL BARCELONÉS D'OBREERS (Sant Simplicí).—Los dias 6 y 7, a la tarde, en eix Círcol s'hi posaren en escena la comedia en tres actes *L'endervinayre*, essent bastant ben executat pels socis que hi prengueren part, especialment los Srs. Campos y Bertran ab los papers de *Chalant* y *Jep* respectivament, quins obtingueren infinitat d'aplaudiments. Y per fi de festa l'humorística pessa *L'últim anglès*, en quina no estaren tant a l'altura com en la comedia.

LA CONSTANCIA.—De la funció dramàtica del dissapte passat ne formava part *Quatre casats y un viudo*, que satisfé molt. Pel dia 12 s'anuncia el benefici de D. Frederich Fabregas, que, dadas sas simpatias y'ls atractius del programa, promet ser lluhit.

* * *

A tots quants vingan a suscriures durant lo present mes pera comensar trimestre lo dia primer de Juliol, tindran dret a escullir una obra d'entre las vuitanta nou que forman l'important biblioteca de LO TEATRO REGIONAL.

Els que ja estigan suscrits al periòdich y al comensar dit trimestre n'abonin dos, o siga fins a fi d'any, tindran dret a l'elecció de dugas obras.

CORRESPONDENCIA

A. Rius y Puig: Serveix.—C. Samà: Procurarem complaure'l lo més aviat possible. La suscripció indicada està oberta ja en lo domicili oficial de la Comissió, Raurich, 6.—Camps y Segalés: Quedaran servidas immediatament las 32 suscripciones remesas.—Joan Parcet: Es molt desigual.—Riu de la Roca: Gracias de tot cor. Molt bé la composició. Busquem medi a donar sortida a las 87 que tenim sobre'l meteix tema.—M.: Se n'han fet entrega y donat nota al tesorero. La composició anirà.—Pistruas: Serà atès.—Roman Rubió: Es defectuosa.—R. LL.: Es per altre que firmà d'aquell modo.—Agustí Torres: La pensada és bona. Pòsila en planta y donarà resultat.—Joseph Verdaguer: Hi han molts castellanismes.—J. N.: Procuri enviarho més aviat: el número ja estava en màquina.—C. F. y J. S.: Igualment.

Per caracterisarse, los llapis FORTON són los millors

Preu: 3 pessetas